

PRILOGA: PROGRAM PROMOCIJE SEKTORJA PRIDELAVE IN PREDELAVE ŽIT ZA OBDOBJE 2025–2027**I. SPLOŠNO****1. Vsebina programa**

Ta program v skladu z zakonom, ki ureja promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov, natančneje določa cilje in oblike promocije sektorja pridelave in predelave žit za obdobje 2025–2027, trajanje in raven izvajanja promocije, finančni načrt ter merila in pogoje za porabo sredstev.

Ministrstvo, pristojno za kmetijstvo in prehrano, (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) izvaja aktivnosti promocije in informiranja v okviru Ukrepa skupna splošna promocija sektorja pridelave in predelave žit in informiranje o žitih ter promocija žit in proizvodov iz žit iz sheme kakovosti »izbrana kakovost« (v nadaljnjem besedilu: ukrep), ki se izvaja v skladu s Sporočilom Komisije Smernice o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju (UL C št. 485 z dne 21. 12. 2022, str. 1), zadnjič spremenjenim s Sporočilom Komisije o popravku Smernic o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju (UL C št. C/2024/1902 z dne 5. 3. 2024), (v nadaljnjem besedilu: smernice EU).

2. Pravne podlage za izvedbo ukrepov

Pravne podlage za izvajanje sheme državne pomoči za promocijo in informiranje v okviru ukrepa so:

- Zakon o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov (Uradni list RS, št. 26/11 in 57/12; v nadaljnjem besedilu: ZPKŽP);
- Strateški načrt promocije kmetijskih in živilskih proizvodov za obdobje 2019–2025, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije dne 20. decembra 2018;
- Odredba o vključitvi sektorja žit v izvajanje promocije za obdobje 2025–2027 (Uradni list RS, št. 30/24);
- Uredba o obveznem prispevku za promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov za zavezanca sektorja žit za obdobje 2025–2027 (Uradni list RS, št. 5/25);
- Pravilnik o postopku priznanja označbe »izbrana kakovost« (Uradni list RS, št. 79/15, 32/18 in 96/22);
- smernice EU.

3. Opredelitev izrazov

Izraza, uporabljena v tem programu pomenita:

- shema kakovosti »izbrana kakovost« je nacionalna shema, ki izpolnjuje zahteve iz točke (b) pod (274) smernic EU;
- kmetijski sektor je sektor iz točke (9) pod (33) smernic EU.

4. Dodatne informacije o nacionalni shemi kakovosti »izbrana kakovost«

V shemo kakovosti »izbrana kakovost« so vključeni kmetijski proizvodi in živila, med drugim tudi iz sektorja pridelave in predelave žit, ter se označujejo z zaščitnim znakom sheme kakovosti »izbrana kakovost«. Shema kakovosti »izbrana kakovost« poudarja posebne lastnosti kmetijskih proizvodov ali živil. Posebne lastnosti se za vsak sektor kmetijskih proizvodov ali živil predpišejo s specifikacijami in so vezane na pridelavo, predelavo ali kakovost in poreklo osnovne surovine. Shema kakovosti »izbrana kakovost« je odprta za vse proizvajalce držav članic EU in tretjih držav, ki izpolnjujejo predpisane pogoje, in ima pozitiven učinek na krepitev prehranskih verig na lokalnih območjih, saj spodbuja tesno sodelovanje pridelovalcev in predelovalcev. Potrošniku proizvodi iz te sheme zagotavljajo kakovost in dajejo jasno informacijo o poreklu proizvoda. Proizvodi s pridobljenim

certifikatom se lahko označujejo z zaščitnim znakom sheme kakovosti »izbrana kakovost« v skladu s predpisom, ki ureja postopek priznanja nacionalne označbe »izbrana kakovost«, in kot taki tudi tržijo.

5. Obdobje in raven izvajanja pomoči

Prispevek se bo obračunaval za koledarska leta 2025, 2026 in 2027. Obračunavati se bo začel prvi dan naslednjega meseca po objavi naznanila o prejetju odločitve Evropske komisije o združljivosti sheme državne pomoči po programu z notranjim trgov in se bo obračunaval do 31. decembra 2027. Prispevek se bo s strani zavezancev zato vplačeval še v prvi polovici leta 2028, kar pomeni, da se aktivnosti promocije s ciljem koriščenja celotnega prispevka sektorja žit lahko izvajajo do 31. decembra 2028. Zavezanci za plačilo prispevka tega plačajo v skladu z ZPKŽP.

Aktivnosti promocije in informiranja v okviru ukrepa se izvajajo na celotnem območju Republike Slovenije.

6. Način izvajanja pomoči

Ministrstvo v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje, za izvedbo oblik promocije in informiranja v okviru ukrepa izbere enega ali več izvajalcev promocije in informiranja.

Ponudniki storitev promocije in informiranja v postopkih iz prejšnjega odstavka oddajo ponudbe za izvedbo promocije in informiranja v okviru ukrepa.

Ponudbe lahko oddajo ponudniki, ki v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje in izpolnjujejo zahteve, povezane z ugotavljanjem sposobnosti.

Podrobnejše zahteve, povezane z ugotavljanjem sposobnosti, in merila za izbiro izvajalca se določijo v javnem naročilu in se oblikujejo tako, da se zagotovijo učinkovitost promocije in informiranja ter preglednost in enaka obravnava vseh ponudnikov storitev. Z izbranim izvajalcem se sklene pogodba ali naročilnica v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje.

Pomoč iz ukrepa se upravičencem dodeli v naravi, v obliki subvencionirane storitve, in ne vključuje neposrednih plačil v denarju.

7. Izplačilo za opravljene storitve

Izvajalcem, izbranim v skladu s prejšnjo točko, se storitve promocije in informiranja izplačajo na podlagi prejetih računov s priloženimi:

- dokazili o izvedbi aktivnosti v skladu s pogodbo ali naročilnico in
- drugimi dokazili, določenimi v javnem naročilu.

8. Področja, izvzeta iz pomoči

Do pomoči po tem programu niso upravičeni subjekti, ki so naslovniki neporavnanega naloga za izterjavo na podlagi predhodnega sklepa Evropske komisije, s katerim je pomoč, ki jo je dodelil organ iz Republike Slovenije, razglasila za nezakonito in nezdružljivo z notranjim trgov.

Pomoč iz ukrepa se ne dodeli:

- za dejavnosti, povezane z izvozom v tretje države ali s trgovanjem z drugimi državami članicami EU, če je pomoč neposredno povezana z izvoženimi količinami, vzpostavitvijo in delovanjem distribucijske mreže ali drugimi sprotnimi stroški, povezanimi z izvozno dejavnostjo;
- če je odvisna od prednostne uporabe domačega blaga in storitev pred uporabo uvoženega blaga in storitev oziroma blaga in storitev iz drugih držav članic EU.

9. Navajanje porekla in blagovnih znamk podjetij

Pri izvajanju skupne splošne promocije žit in pri informiranju o žitih iz ukrepa imajo korist vsi proizvajalci posameznih kmetijskih proizvodov. Pri tem se ne sme navajati posamezno podjetje, blagovna znamka ali poreklo kmetijskih proizvodov, oglaševalske kampanje pa niso zasnovane za proizvode posameznega podjetja oziroma podjetij.

Poreklo se lahko navede v aktivnostih promocije in informiranja le pri promociji in informiranju o pomenu ter značilnostih nacionalne sheme kakovosti »izbrana kakovost« v okviru ukrepa, če je v sporočilu drugotnega pomena. Sklic na poreklo ne sme biti diskriminatoren, saj ni namenjen spodbujanju porabe kmetijskega proizvoda le zaradi njegovega porekla, pač pa spoštuje splošna načela prava EU in ne omejuje prostega pretoka kmetijskih proizvodov po 34. členu Pogodbe o delovanju Evropske unije (Prečiščena različica Pogodbe o delovanju Evropske unije, UL C št. 202 z dne 7. 6. 2016, str. 47), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU, Euratom) 2024/2019 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o spremembi Protokola št. 3 o Statutu Sodišča Evropske unije (UL L št. 2024/2019 z dne 12. 8. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Pogodba o delovanju Evropske unije).

Pri aktivnostih promocije in informiranja iz tega programa promocija blagovnih znamk ni dovoljena. Aktivnosti promocije in informiranja tudi ne smejo ogroziti prodaje ali zmanjšati ugleda proizvodov drugih držav članic EU, kot to določajo smernice EU.

Aktivnosti promocije in informiranja iz tega programa se izvajajo v skladu z Uredbo (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L št. 304 z dne 22. 11. 2011, str. 18), zadnjič spremenjeno z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2024/2512 z dne 17. aprila 2024 o spremembi Priloge II k Uredbi (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom v zvezi z behensko kislino iz gorčičnih semen za uporabo pri proizvodnji nekaterih emulgatorjev (UL L št. 2024/2512 z dne 25. 9. 2024).

10. Združevanje pomoči

Pomoč iz ukrepa se lahko združuje s katero koli drugo državno pomočjo ali pomočjo *de minimis* v zvezi z istimi upravičenimi stroški, ki se deloma ali v celoti prekrivajo, če se s takim združevanjem ne preseže največja intenzivnost pomoči ali znesek pomoči iz točk od (471) do (473) smernic EU.

11. Preglednost in poročanje

V skladu z oddelkom 3.2.4 I. dela smernic EU se na spletni strani <https://www.gov.si teme/evidence-priglasenih-nacrtov-pomoci/> objavijo vse zahtevane informacije, in sicer celotno besedilo sheme državne pomoči in njenih izvedbenih določb ali povezave na ta besedila ter podatki o organu, ki dodeljuje pomoč. Te informacije so na voljo splošni javnosti brez omejitev.

Ministrstvo o dodelitvi pomoči iz tega programa poroča Evropski komisiji v skladu s točko (115) smernic EU.

12. Hramba dokumentacije

Ministrstvo evidence z informacijami in dokazili o dodeljeni pomoči iz ukrepa hrani še deset let od dneva, ko je bila dodeljena zadnja posamična pomoč po programu.

II. UKREP: SKUPNA SPLOŠNA PROMOCIJA SEKTORJA ŽIT IN INFORMIRANJE O ŽITIH TER PROMOCIJA ŽIT IN PROIZVODOV IZ ŽIT IZ SHEME KAKOVOSTI »IZBRANA KAKOVOST«

1. Namen in cilji pomoči

Promocija in informiranje v okviru ukrepa zajemata:

- a) skupno splošno promocijo pridelave in predelave žit ter informiranje o žitih in proizvodih iz žit,
- b) promocijo žit in proizvodov iz žit iz sheme »izbrana kakovost«.

Namen ukrepa je doseganje naslednjih ciljev:

a) pri skupni splošni promociji pridelave in predelave žit ter informiranju o žitih in proizvodih iz žit:

- s širjenjem znanstvenih spoznanj in zanesljivih informacij povečevati potrošnikovo poznavanje značilnosti lokalne pridelave in postopkov predelave žit v različne proizvode iz žit ter širših družbenih in okoljskih koristi njihove pridelave in predelave (npr. obdelanost in poseljenost podeželja, zagotavljanje prehranske samooskrbe z žiti),
- informiranje o lastnostih in kakovosti različnih vrst žit in proizvodov iz žit ter o deklaracijah in navedbah na žitih in proizvodih iz žit,
- povečati stopnjo zaupanja v sistem zagotavljanja sledljivosti ter kakovosti žit in proizvodov iz žit,
- izobraževati potrošnika o uporabi žit in proizvodov iz žit v vsakdanjem življenju (npr. pravilno rokovanje z žiti, skladiščenje, shranjevanje, obdelava);

b) pri promociji žit in proizvodov iz žit iz sheme kakovosti »izbrana kakovost«:

- promovirati žita in proizvode iz žit, ki so vključeni v shemo kakovosti »izbrana kakovost«,
- informirati o pomenu označbe nacionalne sheme kakovosti »izbrana kakovost« za žita in proizvode iz žit, in sicer o posebnostih, načinu pridelave in predelave, kakovosti in drugih značilnostih proizvodov iz te sheme,
- informirati o sistemu sheme kakovosti »izbrana kakovost« za žita in proizvode iz žit ter o vseh postopkih od pridelave, predelave, pridobitve certifikata do uporabe zaščitnega znaka,
- povečati stopnjo zaupanja v žita in proizvode iz žit iz sheme kakovosti, ki so označeni z zaščitnim znakom sheme kakovosti »izbrana kakovost«, z izobraževanjem potrošnika o pomenu zaščitnega znaka sheme kakovosti za potrošnika.

Aktivnosti promocije in informiranja iz ukrepa so usmerjene na žita in proizvode iz žit iz Priloge I Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Aktivnosti skupne splošne promocije pridelave in predelave žit in proizvodov iz žit ter informiranja o njih so usmerjene na žita in proizvode iz žit na splošno ter so v korist vseh proizvajalcev in trgovcev z žiti in proizvodi iz žit.

Pri promociji žit in proizvodov iz žit iz nacionalne sheme kakovosti »izbrana kakovost« se poleg seznanjanja z znanstvenimi spoznanji in zanesljivimi informacijami v okviru oglaševalske kampanje o shemi kakovosti »izbrana kakovost« neposredno promovirajo tudi žita in proizvodi iz žit, uvrščeni v shemo kakovosti »izbrana kakovost« ter označeni z zaščitnim znakom sheme kakovosti »izbrana kakovost«.

2. Upravičeni stroški

Z namenom doseganja ciljev ukrepa je pomoč za aktivnosti promocije in informiranja namenjena kritju naslednjih upravičenih stroškov:

- a) stroškov objav v tiskanih in elektronskih medijih, spletnih mest ter oglasov v elektronskih medijih, na radiu ali televiziji, namenjenih predstavljanju zanesljivih informacij o proizvajalcih iz posamezne regije ali o proizvajalcih posameznega proizvoda, če so informacije nevtralne in imajo vsi proizvajalci enake možnosti, da so predstavljeni v objavi;
- b) stroškov širjenja znanstvenih spoznanj in informacij o:
 - shemah kakovosti »izbrana kakovost«, ki izpolnjujejo merila iz točke (b) pod (274) smernic EU in so odprte za kmetijske proizvode iz drugih držav članic EU in tretjih držav;
 - splošnih proizvodih ter njihovih koristih in priporočeni uporabi;
- c) stroškov oglaševalskih kampanj, usmerjenih v potrošnike, ki se izvedejo v medijih ali na maloprodajnih mestih, in promocijskega gradiva, ki se razdeljuje neposredno potrošnikom.

Upravičeni stroški iz prejšnjega odstavka upoštevajo stroške priprave akcijsko-izvedbenega načrta, idejno-oblikovalske zasnove, izdelave, organizacije ter izvedbe aktivnosti promocije in informiranja, vključno s stroški zakupa oglasnega prostora ipd.

Upravičeni stroški so stroški izvajanja dejavnosti izvajalcev storitev, ki nastanejo po sklenitvi pogodbe ali oddaji naročilnice.

3. Oblike promocije in informiranja

Ponudniki morajo v skladu s 5. členom ZPKŽP za namen izvajanja promocije in informiranja v okviru ukrepa v ponudbi predvideti naslednje oblike promocije:

- razširjanje strokovnih in znanstvenih spoznanj z informiranjem in oglaševanjem v tiskanih medijih, po radiu, televiziji, na oglasnih panojih, svetovnem spletu, v tiskovinah, digitalnih in drugih medijih oglaševanja in informiranja ter na maloprodajnih mestih in dogodkih iz naslednje alineje;
- organiziranje promocijskih dogodkov v zvezi z odnosi z javnostmi.

Za izvajanje oblik iz prejšnjega odstavka morajo ponudniki v ponudbi predložiti predlog komunikacijske strategije, vključno s predlogom najboljšega možnega nabora orodij oziroma poti promocije in informiranja, za te vsebine:

- a) oglaševanje »above-the-line« v klasičnih medijih (televizija, radio, tisk, splet in digitalni kanali, oglaševanje na prostem ipd.) ali na maloprodajnih mestih;
- b) informiranje in promocija »below-the-line«, vključno z razdeljevanjem publikacij in promocijskega gradiva neposredno potrošnikom, degustacijami in brezplačnim razdeljevanjem vzorcev žit in proizvodov iz žit na mestih prodaje;
- c) promocijsko gradivo za potrošnike in različne publikacije v tiskani in digitalni obliki;
- č) aktivnosti odnosov z javnostmi;
- d) promocijski in informativni dogodki v zvezi z odnosi z javnostmi;
- e) spletne strani in različna družbena omrežja (npr. Facebook, Instagram, Pinterest);
- f) digitalne ter analogne igre in programi.

Ministrstvo v skladu s točko (462) smernic EU najpozneje pred začetkom izvajanja promocijske kampanje Evropski komisiji pošlje izborne vzorce promocijskega gradiva.

4. Upravičenci do pomoči

Upravičenci do pomoči za skupno splošno promocijo žit in proizvodov iz žit ter informiranja o njih so fizične in pravne osebe iz kmetijskega sektorja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem žit in proizvodov iz žit iz Priloge I Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Upravičenci do pomoči za promocijo žit in proizvodov iz žit iz sheme kakovosti »izbrana kakovost« so fizične in pravne osebe iz kmetijskega sektorja, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, predelavo in trženjem žit

in proizvodov iz žit iz Priloge I Pogodbe o delovanju Evropske unije, vključenih v shemo kakovosti »izbrana kakovost«.

5. Financiranje ukrepa in stopnja intenzivnosti pomoči

V skladu s točkami od (471) do (473) smernic EU je intenzivnost pomoči za izvajanje ukrepa 100 odstotkov upravičenih stroškov, in sicer do skupne višine 575.800 eurov v celotnem obdobju izvajanja ukrepa.

V skladu z Uredbo o obveznem prispevku v sektorju žit za obdobje 2025–2027 se aktivnosti promocije in informiranja v celotnem obdobju izvajanja ukrepa financirajo iz:

- a) zbranega prispevka sektorja žit v višini do 345.000 eurov, ki se zbira na namenski postavki proračuna Republike Slovenije, in
- b) nacionalnih sredstev proračuna Republike Slovenije v višini do 230.800 eurov.

Načrtovana poraba finančnih sredstev v celotnem obdobju izvajanja ukrepa je naslednja:

- a) skupna splošna promocija pridelave in predelave žit ter informiranje o žitih in proizvodih iz žit do višine 117.000 eurov (od tega prispevek sektorja do 86.250 eurov in nacionalna sredstva proračuna Republike Slovenije do 30.750 eurov);
- b) promocija žit in proizvodov iz žit iz sheme kakovosti »izbrana kakovost«, vključno z oglaševalskimi kampanjami, do višine 458.800 eurov (od tega prispevek sektorja do 258.750 eurov in nacionalna sredstva proračuna Republike Slovenije do 200.050 eurov).

V skladu s točko (472) smernic EU ministrstvo zagotovi, da je prispevek za promocijo sektorja žit in proizvodov iz žit iz sheme kakovosti »izbrana kakovost«, vključno z oglaševalskimi kampanjami, najmanj 50 odstotkov upravičenih stroškov.
